

tust möda ennast perituse-wina, Turgi-pipra ehk mu nisugguse kange rohuga alkama arstima, waid ni-
pea kui ial wõimalik targemate käest abbi minema nõudma. Kui arstile läkitad, siis olgo minija üks mõistlik inimene, kes tõbbe täielikult ostab ärraselle-
tada ja sedda targast tähhele panna, mis tohter aige rawwitsemise pärrast õppetab. — On mittokorda, parrako Jumal! sellest suurt kahju tulnud, et ruma-
lad rohhu otstjad rohhitsemise õppetust wasto otša aigele räkisid, ja opis teistigi teggid, kui neile olli kästud. Melemõistust on iggas tallituses tarwis.

6. Kui siina tohtri käest rohtu olled sanud, siis wõtta ni paljo ja ni mittokorda päwas, kui sulle olli õppetatud, ja ärra ussu mitte, et se läbbi firemast terweks saad, kui rohkemine wõttad kui sulle olli kästud. — Rohhud, mis õppetud arstid sulle and-
wad, on nõnda wälja arwatud, et neist üksnes siis abbi tulleb, kui neid arro ja aega möda sisse wõet-
akse. Tahhaksid siina pissokese klasi täie, kust kaks ehk kolm korda päwas mõned tilgad piddid wõtma, ühhekorraga ärra jua: siis teeksid sa terwisele suurt kahju ja tõbbele ei saaks middagi abbi.

7. Tahhad sa oma kae peal tõbbe alkatusel rohtu wõtta, enne kui kaugemalt abbi jõnad otstida, siis wõtta üks kortli otša praego lüpssetut rööska pima, päne noa otsolese täis sola, ehk nisama paljo met pima sisse ja jo sedda ärra. See pissokene arstimine wõib mittokorda siino tõbbe kergitada ja ei sa sulle ial kahju teggema.

8. Kui kõhhu wallo alles alkamas ja siina muido terwe olled, siis wõid sa Mündi-lehtede peale walla-
tut kewa wet soealt tee-wee kombel jua, mis kehha iggitsemist kossutab ja seddamöda kõhhu wallu wä-
hendab. Pähheh tõbbi raskemaks ja ei tahha pissokese arstimise jures siino küllest lahkuda, siis sada wibimata linna ehk mõisa abbi otstima.

9. Päne willased sukkad jalga ja üks willane rie ehk rättik kõhhu ümber. Ja mis ma

10. Sulle weel kõhhu-wallu wasto õppetan, sedda ei tohhi sa wana perre-emandale egga neitsile mõisas kulutada, need alkaksid kohhe selle wasto tõrkuma. Kui kõhhu-wallu wägga suur ja kõht kaelitsumise wasto ellitab ehk wallus on: siis lasta üks mitmet-
kordfelt kokko pandud linane rättik külma wee sisse, wana wessi seest wälja, laota niiske külma rättik kõhhu peale ja katta paar kuwa rättikut ehk willane rie märja rättiko üle, et märg rättik hästi kõhhu liggi seisab. Kui tunni ehk kahhe pärrast märja rättiko ärrawõttad, siis on rättik ni pallaw, kui ol-
leks pallawa wee sees olnud, agga siino wallo on wähhemaks läinud. Sedda asja ollen isse katsunud ja mitmele teistele õppetanud, kes kui minagi sest suurt abbi tundsid. — Agga neitsi ja emandale ärra lausu sest sõna, nemad tulleksid muido mino kallale.

Tannista nüüd tõttelikult, armas luggeja! kui paljo olled siina tännini neist üllemal rägitud kümnest tükist kõhhu-tõbbe jures täitnud? Paikene, anna mulle tullesal aastal wastust!

Siin tahhame nüüd esimese küsimisele — mis kõhhu-tõbbi küllades kurjem kui linnades — sedda räkida, mis minewal suuwel küllasid möda täies nähha ja kuulda saime.

Kõhhu-tõbbi läks küllades se läbbi ni wägga kurjaks, et meie Ma-rahwas ennast aiguse aeal mõist-
likult ei ostanud oida. Küllasid möda täies leid-
sime enamist iggas kohhas aigeid, kes palja jallu ja särki wäel õues märja rohhu peal maas, ehk lojuste laudas sittase põhhu peal pikkali ollid. Teised leid-
sime rehhe al winge tule käes, arwast olli mõni kambri ehk toas sängis aige kombel, agga neilgi ei olnud sulke jallas egga soea riet kõhhu peal, arwast üks wana kuub kattets kehha üle laotatud. Ilje-